



Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

**KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD
NOVO MESTO**

Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto
tel.: (07) 373-05-70, fax: (07) 373-05-90
E-pošta: kss.oddelek-nm@gov.si
www.kgzs.si

Datum: 31.3.2011
Številka:

TEHNOLOŠKO NAVODILO GLEDE RABE BIOPLINSKE GNOJEVKE LOKVE (BP) Za primer 1. razreda okoljske kakovosti

V primeru, da je bioplinska gnojevka 1. kakovostnega razreda, kar pomeni:

- da vrednosti nevarnih snovi v celotnem vzorcu BP gnojevke ne presegajo vrednosti določenih za uvrstitev v 1. razred,
 - da delež organske snovi v BP gnojevki presega 30% suhe snovi in
 - da so izpolnjene mikrobiološke zahteve glede higienizacije,
- je vnos BP gnojevke dovoljen na vseh zemljiščih, ne glede na območje, kjer je zemljišče ali ne glede na rabo zemljišča.

Gnojenje je tehnološki ukrep, ki se izvaja za povečanje pridelka in njegove kakovosti. Ob tem pa imamo pred očmi gospodarnost gnojenja z najmanjšo možno količino gnojil ter preprečevanje onesnaževanja voda, ki ga povzročajo nitrati iz uporabljenih gnojil. Svetovanje gnojenja temelji na poznavanju gnojil, ki jih vnašamo v tla, poznavanju potreb rastlin po hranilih in poznavanju stanja že obstoječih hranil v tleh. Kmetje imajo različne potrebe in zahteve po natančnosti izdelanih bilanc glede gnojenja, ki temeljijo na Uredbi o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (ULRS 113/08) in različnih zahtevah, ki veljajo za kmetijsko okoljske podukrepe PRP 2007-2013.

Nekateri kmetje (integrirane pridelave poljščin) morajo za izvajanje gnojenja imeti izdelane bilance hranil, na podlagi analiz tal za 5 letno obdobje, glede na planiran poljski kolobar. Poleg tega se še med rastjo dodatno kontrolira stanje dušika v tleh in v rastlinah, da ne bi prekomerno gnojili z dušikom. Za druge zadošča izdelana bilanca hranil za 1 leto. Za nekatere manj intenzivne kmetije, ki uporabljajo le lastna živalska gnojila, zadošča načrt razvoza teh gnojil in zagotovilo, da ne presegajo 170 kg dušika/ha KZU.

V primeru uporabe BP gnojevke velja tudi zahteva navskrižne skladnosti (NS), ki pravi, da morajo vsa KMG, ki uporabljajo kupljena ali izven lastnega KMG pridobljena organska gnojila, imeti nakup ali prejem teh gnojil izkazan z ustreznim pisnim dokazilom, kar predstavlja izpolnjen B1 obrazec ali razvidna pogodba z BP napravo ali drugo verodostojno potrdilo.

Za vsak ukrep gnojenja torej velja, da se lahko izvaja le v skladu s potrebami rastlin (13. čl.). Če kmet teh potreb ne pozna, se obrne na svetovalca, ki mu jih predstavi in po potrebi tudi napiše v obliki gnojilnega načrta.

Bioplinska gnojevka iz Lokev je organsko gnojilo, ki vsebuje NPK v razmerju 6,3:1,1:2,1. Ima torej izraziti poudarek na dušiku. Dušik je glavno hranilo rastlin in obenem tudi najbolj nevaren onesnaževalec vode. Zato dobra kmetijska praksa narekuje večkratno gnojenje z manjšimi odmerki dušika, ne več kot ga rastline potrebujejo za svojo rast.

Z namenom, da kmete opozarjamo na optimalne, zmanjšane odmerke bioplinske gnojevke, smo 6.10.2010, na podlagi izvidov monitoringa za 1. kakovostni razred bioplinske gnojevke, pripravili sledeča navodila za uporabo v poljščinah in na travinju:

Vrste poljščin	Dovoljeni max. letni vnos dušika (kg N/ha)	Obroki b.p gnojevke (m3/ha)	Priporočeni čas uporabe
Pšenica (7 t/ha zrnje+slama: 189 kgN/ha)	180	Jeseni: 10 1. dognojevanje: 10 2. dognojevanje: 10	Jeseni do 60 kg N/ha, Spomladi 3 obroki 1. : 40-60 kg N/ha, 2.:30-50 kg N/ha, 3.: 30-60 kg N/ha
Ječmen, tritikala, rž (7t/ha zrnje+slama: 150 kgN/ha)	150	Jeseni: 10 1. dognojevanje: 10 2. dognojevanje: 10	Jeseni do 60 kg N/ha, Spomladi 3 obroki po 30-40 kg N/ha
Oves	120		2-3X 30-40 kg N/ha
Koruza 8 t/ha zrnje+slama: 170 kgN) 10 t/ha zrnje brez slame: 130 kg N/ha)	270	Ob setvi: 13-15 dognojevanje: 13-20	80 kg N/ha on setvi, ostalo ob dognojevanju od 5.lista dalje
Oljna ogrščica 3 t/ha zrnje+slama: 141 kgN/ha	200	Ob setvi: 10 1. dognojevanje: 13-15 2. dognojevanje: 13-15	30-60 kg N/ha ob setvi, spomladi 2x80kg N/ha
DTM	240	Po zadnji košnji: do 10	0-60 kg N/ha za vsako košnjo, glede na delež detelj
Travniki 2-košnji	170	Po zadnji košnji: do 10	40-60 kg N/ha za vsako košnjo in zgodaj spomladi,
Travniki 3-košnji	240	Po zadnji košnji: do 10	40-60 kg N/ha za vsako košnjo in zgodaj spomladi,

Pripravila: Mateja Strgulec, svetovalka za poljedelstvo

Vodja oddelka
Jani Gačnik

